

Největší soutěž na železničního dopravce. Středočeský kraj a Praha vybírají velkokapacitní soupravy pro třicetiletý provoz

13.12.2024 - | Krajský úřad Středočeského kraje

Rada Středočeského kraje a Rada i Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválily vyhlášení veřejné zakázky na železničního dopravce, který bude na hlavních vlakových linkách na území Prahy a Středočeského kraje provozovat 30 let postupně od roku 2029 minimálně 60 velkokapacitních elektrických jednotek s kapacitou nejméně 380 míst k sezení.

V těchto letech činí předpokládaná hodnota zakázky v maximální výši kompenzace, včetně všech opcí, a bez započtených tržeb, bezmála 142 miliard korun. Praha i Středočeský kraj se budou na financování podílet zhruba rovným dílem. Jedná se o největší soutěž na dopravce v historii České republiky.

Středočeský kraj a Praha začnou vybírat železničního dopravce, který by měl od roku 2029 po dobu 30 let provozovat velkokapacitní vlaky. Orgány obou krajů schválily vyhlášení nadlimitní veřejné zakázky. Vyhlášení zakázky jako takové učiní administrátor soutěže pod vedením krajského organizátora veřejné dopravy, tj. Integrované dopravy Středočeského kraje (IDSK), v průběhu ledna 2025 po dokončení a finalizaci všech dokumentů a podkladů společným expertním týmem IDSK a ROPID.

Nové elektrické jednotky s pracovním názvem EMU 400 by měly mít kapacitu minimálně 380 míst k sezení a v provozu doplní a zároveň nahradí část flotily starších jednotek řady 471, známých pod obchodním názvem CityElefant. Zvyšovat budou i přepravní kapacitu v celé aglomeraci, zejména pak na pražské letiště a do Kladna. *„Dopravní obslužnost na území kraje a hlavního města Prahy je zajištěna až do prosince roku 2029 a to vlaky Českých drah. Ačkoliv je to až za pět let, dopravce musíme hledat už nyní, neboť vítěz zadá výrobu jednotek. A právě výroba vlaků trvá 4 až 5 let. Vítězný dopravce pak bude zodpovědný nejen za pořízení kolejových vozidel, ale i za jejich údržbu a provoz,“* vysvětluje Petr Borecký, radní Středočeského kraje pro oblast veřejné dopravy a mobility.

„Skvělá zpráva pro všechny, kdo pravidelně dojíždí do Prahy! Právě jsme schválili největší veřejnou železniční zakázku v historii. Budeme soutěžit nové, kapacitní a moderní vlaky, které obslouží nejvíce zatížené tratě. To znamená více místa, pohodlí a taky všechny moderní vychytávky jako klimatizace, bezbariérovost, dostatečně velké prostory pro kočárky a jízdní kola nebo funkční internetové připojení. A abychom zajistili naprosto férový výběr, spolupracovali jsme při přípravě podkladů s Transparency International. Díky tomu můžeme garantovat maximální transparentnost celého procesu. Investice do železnice je totiž investicí do budoucnosti naší metropole,“ říká náměstek pražského primátora a radní pro oblast dopravy Zdeněk Hřib.

Nasazení jednotek významným způsobem přispěje k ekologizaci dopravy mezi Středočeským krajem a Prahou. Umožní totiž vyřazení starších dieselových i elektrických souprav a díky výraznému posílení stávajícího provozu větší přesun cestujících z individuální automobilové i autobusové dopravy. Pořízení části nových jednotek EMU 400 by proto mělo být spolufinancováno z dotací, konkrétně z Modernizačního fondu, který je financován z emisních povolenek.

Příprava soutěže běží již přes dva roky

Dopravce pro nové vlaky bude vybrán na základě nabídkového řízení s jednáním o podaných nabídkách, které bude konáno ve spolupráci se Středočeským krajem, jenž bude i hlavním zadavatelem této zakázky. Oba kraje proto uzavřely v listopadu 2023 smlouvu o společném zadávání. *„Za účelem prověření vhodnosti uvažovaných zadávacích a smluvních podmínek zakázky jsme provedli i velmi pečlivé a časově náročné předběžné tržní konzultace, abychom jsme si byli jisti, že jsme opravdu nic nepodcenili. Ověřovali jsme reálnost požadavků na vozidla, a to mj. k ověření termínů dodávek. Také pro nás byla naprosto zásadní transparentnost soutěže, a proto jsme rádi, že se do procesu podařilo zapojit i Transparency International,“* dodává Petr Borecký.

„Vítáme, že Středočeský kraj a Hlavní město Praha participují s nevládním protikorupčním sektorem a přizvali nás k nezávislému monitoringu této významné dopravní veřejné zakázky, jejímž primárním cílem je občanům zajistit kvalitnější dopravní služby,“ říká ředitel české kanceláře Transparency International (TI) David Kotora a dodává: *„TI je od letošního března intenzivně zapojena do procesu přípravy zakázky tak, abychom naši expertízou dopomohli k zajištění férové soutěže a snižování možných korupčních rizik. Také vnímáme profesionální a zodpovědné zapojení všech zúčastněných subjektů do přípravy veřejné zakázky.“*

Pro eliminaci případných rizik v průběhu soutěže byly realizovány předběžné tržní konzultace s relevantními výrobci železničních vozidel proto, aby požadované podmínky splňovalo více výrobců. Při konzultacích byl identifikován problém s délkou dodacích lhůt a schvalovacího procesu vozidel, která je oproti původnímu předpokladu delší cca o rok. Z toho vyplývá, že v současné době je již nereálné zajistit provoz celé flotily vozidel od prosince 2029 a minimálně v průběhu roku 2030 bude nejspíše nutné v závislosti na vývoji soutěže řešit určité provizorní zajištění provozu.

Po konzultacích s výrobcí proběhly i předběžné tržní konzultace s dopravci, kde byly diskutovány další parametry nezbytné pro vypsání nabídkového řízení. Výsledkem konzultací byla nutnost zapracování relevantních podnětů ze strany dopravců a následně úpravy zadávací dokumentace. Tyto úpravy, které však do budoucna sníží riziko průtahů během soutěže, ale vyvolaly prodloužení přípravy zadávací dokumentace.

Hlavní parametry zakázky

Zakázku by měl dopravce vzešlý ze soutěže získat na třicet let od roku 2029. Pro 30 let provozu činí předpokládaná hodnota zakázky v maximální výši kompenzace, včetně všech opcí, bez započtených tržeb a s odhadovanou inflací, bezmála 142 miliard korun bez daně. 73,7 miliardy by mělo zaplatit Hlavní město Praha, zbytek pak Středočeský kraj. Pořízení části nových jednotek by mělo být spolufinancováno z dotací. Samotné pořízení souprav, pokud by byly aktivovány všechny opce, bude stát více než 50 miliard korun.

Pro zahájení provozu, které je plánováno postupně mezi roky 2029 a 2030, bude objednáno 60 nových jednotek. *„Nové vlaky budou nasazeny zejména na modernizované a nově elektrizované trati Praha – Kladno a zajistí provoz i na nové trati na Letiště Václava Havla. Dále budou jezdit na trati Praha – Beroun, kde se předpokládá cca v roce 2030 přechod na střídavou napájecí soustavu, na níž nejsou schopny provozu stávající CityElefanty řady 471. Nové vlaky budou nasazeny také na trati Praha – Český Brod – Kolín, kde zaznamenáváme největší nárůsty počtů cestujících,“* vyjmenovává ředitel ROPID Petr Tomčík.

Další rozšiřování provozu jednotek EMU 400 bude záviset na dokončování infrastrukturních projektů, zejména pak dokončení modernizace železniční tratě mezi Masarykovým nádražím a Veleslavínem v Praze, nebo výstavbě nové trati do Mladé Boleslavi. Pro tyto účely může být dopravcem pořízeno dalších až 73 jednotek formou aktivace příslušných opcí. *„Pořízení nových jednotek EMU 400 by mělo především díky své kapacitě zlepšit komfort cestování a současně*

vytvořit novou bázi moderní železniční flotily pro páteřní tratě ve Středočeském kraji,” ujišťuje Zdeněk Šponar, ředitel IDSK.

Nasazení nových vlaků postupně od roku 2029 (cca 60 souprav):

- Český Brod – Praha – Beroun (neprůjezdný model), Praha – Řevnice (linka S7)
- Praha-Veleslavín – Kladno-Ostrovec (linky S5 a R45)
- Praha-Veleslavín – Praha-Letiště Václava Havla (linka S55)
- Praha – Poříčany – Kolín (linka S1)
- Praha – Poříčany – Kolín – Kutná Hora (linka R41)

Možná rozšíření smlouvy na základě vyhrazené změny závazku (dalších cca 60 souprav):

- S5, S55 a R45: prodloužení linek na Masarykovo nádraží včetně posílení (mimo zaokružování)
- R48: zavedení linky Praha – Mladá Boleslav včetně posílení na dvojice EMU400
- S7: v průjezdném modelu, posílení vlaků a zavedení intervalu 10 minut Praha – Řevnice
- S5 a S55: posílení Praha-Veleslavín – Kladno ve špičkách na dvojice EMU400 a zaokružování Praha-Letiště Václava Havla
- S1: zavedení špičkového intervalu 10 minut Praha – Úvaly (dvojice EMU400); R41: posílení na dvojice EMU400

https://stredoceskykraj.cz/web/urad/aktuality/-/asset_publisher/zvna/blog/nejvetsi-soutez-na-zeleznic-niho-dopravce-stredocesky-kraj-a-praha-vybiraji-velkokapacitni-soupravy-pro-tricetiletý-provoz